

SULTAN MƏMMƏDOV

MASONLUQ:
DÜNYANI İDARƏ
EDƏN QÜVVƏ

Qanun – 2007

ÖN SÖZ YERİNƏ

ZİYALİ NARAHAATLIĞINDAN DOĞULAN KİTAB

İnsanlar tarix boyu dünyanı, baş verən ictimai, siyasi və mədəni prosesləri idarə edən gizli qüvvələr haqqında məlumat almağa böyük maraq göstərirlər. Neçə yüz illər ərzində üzə çıxan mistik ədəbiyyat nümunələri bu sonsuz insan marağının bəzən nümünəsidir. İlk genişmiqyaslı gizli təşkilatların yaranmasını pifaqorçuluq, Solomin (Süleyman) peyğəmbərlə bağlasalar da, XVIII yüzilin əvvəllərində masonluğun meydana çıxması bu marağın daha da artmasına səbəb oldu. Təxminən iki yüz ərzində beynəlxalq mason təşkilatlarının fəaliyyəti ilə bağlı yüzlərlə kitab yazılmış, dövrü mətbuatda sayısız-hesabsız məqalələr çap olunmuşdur.

Tanınmış ictimai xadim, ziyalı, sabiq millət vəkili, Milli Məclisin komissiya sədri olmuş köhnə dostum Sultan Məmmədovun "Masonluq: Dünyanı idarə

edən gizli qüvvə" kitabı da məhz bu marağın nəticəsi kimi meydana çıxmışdır. Artıq açıq fəaliyyətə keçmiş, müəllifin təbirincə desək, "bədəninin yarısı yerin altında, yarısı aşkarda olan Sfinks xatırladan" bu beynəlxalq gizli təşkilat haqqında ABŞ, İngiltərə, Fransa, Türkiyə, Rusiyada... çoxsaylı araşdırmalar aparılmış, kitablar nəşr edilmişdir. S.Melqunovun "Masonluğun tarixi", L.Zamayskinin "Mason məbədinin arxasında", N.Berberovanın "Adamlar və lojalar", V.Başilovun "Müasir masonluq", Harun Yəhyanın "Yəhudilik və masonluq", T.Marrsın "İllüminati: İntriqa çəmbəri" kimi kitablar geniş yayılmış, masonluğun tarixi, quruluşu, fəaliyyət prinsipi, dünyada gedən ictimai-siyasi və mədəni proseslərə təsiri haqqında faktlar və sənədlər əsasında araşdırmaları oxuculara çatdırmışdır.

Sultan Məmmədov bu kitabında oxuduğu araşdırmalara, dövrü mətbuatda və internet saytlarında yer alan materiallara əsaslanaraq, Azərbaycan oxucusunun bu tarixi fenomenə marağını təmin etməyi qarşısına məqsəd qoymuşdur. Kitabda mason təşkilatının yaranmasından əvvəl mövcud olan gizli birliklər haqqında məlumat verilir, masonluğun tarixi, ayrı-ayrı ölkələrdə təşəkkül tapması, hiss olunmadan cəmiyyətin həyatına, şüuruna və mənəviyyətinə təsir göstərməsi, bütövlükdə masonluğun mahiyyəti, ayrı-ayrı lojaların quruluşu və fəaliyyəti, görkəmli

şəxsiyyətlərin masonluqla əlaqəsi haqqında söhbət açılır. Corc Vaşinqton, Henri Kissincer, Zbiqnev Bzejniski kimi siyasi fiqurların əslində, mason ideyalarının daşıyıcıları olması oxucular üçün maraqlıdır.

Əlbəttə, kitabın ən diqqətçəkən bölümləri Rusiya, Türkiyə və Azərbaycanla bağlıdır. Çünki ikiillik Azərbaycan Demokratik Cümhuriyyəti dövrünü nəzərə almasaq, Azərbaycanın təxminən 200 illik tarixi Rusiya ilə bağlıdır və şübhəsiz ki, Rusiya imperiyasında, eləcə də Sovetlər Birliyində baş verən hadisələr məmləkətimizə təsir göstərməyə bilməzdi. Bu gün Rusiyada masonluq və mason təşkilatlarının fəaliyyəti haqqında açıq-aşkar söhbət açılır. Türkiyə tarixən Azərbaycanla sıx bağlı olduğundan, qardaş dövlət tərəfindən də eyni təsirə məruz qalmışıq. Hətta bu gün Türkiyədə masonluq haqqında bilgiler təkcə araşdırmalarda, qəzet və dərgilərdə çap olunmaqla qalmır, televiziya ekranlarına, filmlərə də ayaq açır. Ötən il nümayiş etdirilən "Qurdlar vadisi" teleserialındakı mason ritualı ilə bağlı epizod buna sübutdur.

Azərbaycana gəldikdə isə, hələ yalnız xarici mason lojalarının təsir kanalları haqqında danışmaq daha düzgündür və Sultan Məmmədov da bu yolu seçmişdir. Əlbəttə, geniş, gözəgörünməz, qüdrətli şəbəkəyə malik olan beynəlxalq masonluğun müstəqil Azərbaycan Respublikasının ictimai-siyasi və mədəni

həyatına təsir göstərməyə çalışmaması inandırıcı olmazdı. Müəllif bu təsir haqqında öz mülahizələrini və müşahidələrini qələmə alır, həyatımızda xarici mason lojalarının izlərini aşkara çıxarmağa çalışır.

Sultan Məmmədovun oxuculara təqdim olunan bu kitabı eyni zamanda dünyanın, bəşəriyyətin və məmləkətimizin taleyindən bir ziyalı kimi, keçirdiyi narahatlıq hissənin nəticəsidir. O, əlbəttə ki, kifayət qədər həyat təcrübəsinə malik olan, qlobal siyasət məsələləri ilə maraqlanan bir insan olduğundan, bəşər övladının, eləcə də xalqımızın gələcəyi haqqında düşünməyə bilməz. Mən onun bu çox maraqlı və oxucunu heyretə salacaq faktlarla zəngin kitabını məhz bu cür qiymətləndirirəm. Şübhə etməmə ki, hörmətli oxucular da müəllifin bu narahatlığını bölüşəcək, kitabını layiqincə dəyərləndirəcəklər.

**Sabir Rüstəmxanlı,
xalq şairi, millət vəkili.**